

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. : 100384

216(GE)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 6 વિભાગ અને 58 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 3) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખવા.
- 4) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવા.

વિભાગ - A

નીચે આપેલા 1 થી 15 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C) પસંદ કરીને જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[15]

- 1) 'શિક્ષક' કયા ક્ષેત્રનો વ્યવસાય છે ?
(A) પ્રથમ (B) દ્વિતીય
(C) તૃતીય
- 2) પૂર્વ સેવાકાલીન તાલીમને બીજી કઈ તાલીમ કહે છે ?
(A) અભિમુખતા (B) સેવાકાલીન
(C) સેવા પહેલાની
- 3) 'વ્યવસાયલક્ષી માર્ગદર્શન' એ વ્યવસાયિક સજ્જતા અને સૂઝના વિકાસને અસર કરતું પરિબળ છે.
(A) રાષ્ટ્રીય (B) આંતરરાષ્ટ્રીય
(C) પ્રાંતીય

- 4) રાષ્ટ્રીય બચત યોજના કયા ખાતાની બચત અને રોકાણ યોજના છે ?
 (A) બેંક (B) LIC
 (C) પોસ્ટ ઓફીસ
- 5) કઈ યોજના મુજબ 45 દિવસથી માંડી 10 વર્ષ સુધીની મુદત માટે રોકાણ કરી શકાય છે ?
 (A) રિકરીંગ ખાતું (B) બાંધી મુદત થાપણ
 (C) કેશ કેડીટ
- 6) ગ્રાહક સુરક્ષા મંડળી કેવા પ્રકારની સલાહ સંસ્થા છે ?
 (A) આર્થિક (B) કૌટુંબિક
 (C) સામાજિક
- 7) આર્થિક સલાહ આપતી એક સંસ્થા
 (A) શાળા (B) બેંક
 (C) મિત્રો
- 8) વિશ્વની સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતા દેશોમાં ભારત કયું સ્થાન ધરાવે છે ?
 (A) પ્રથમ (B) તૃતીય
 (C) દ્વિતીય
- 9) ભારતમાં પ્રાથમિક ક્ષેત્રમાં કામ કરતી સ્ત્રીઓ કેટલા ટકા છે ?
 (A) 40% (B) 50%
 (C) 30%
- 10) 'રેડીયો' એ વિજ્ઞાપનનું કયા પ્રકારનું માધ્યમ છે ?
 (A) શ્રાવ્ય (B) દૃશ્ય
 (C) દૃશ્ય-શ્રાવ્ય
- 11) વિજ્ઞાપનના વિવિધ પ્રયોગો - રીતોને શું કહેવાય છે ?
 (A) પ્રયુક્તિઓ (B) વિજ્ઞાપન
 (C) પદ્ધતિઓ

- 12) સહકારી મંડળી રચવા ઓછામાં ઓછા કેટલા સભ્યો હોવા જોઈએ ?
 (A) 15 (B) 25
 (C) 10
- 13) માનવ સર્જિત આપત્તિ
 (A) ભૂકંપ
 (B) વાવાઝોડું
 (C) પ્રદૂષણ
- 14) રોગચાળા દરમ્યાન કેવું પાણી જોઈએ ?
 (A) ઉકાળેલું
 (B) ગાળેલું
 (C) સાદુ
- 15) વૃક્ષો આપણને કયો વાયુ આપે છે ?
 (A) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ
 (B) ઓક્સિજન
 (C) કાર્બન મોનોક્સાઈડ

વિભાગ - B

- નીચે આપેલા 16 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.
 દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[15]

- 16) સ્ત્રી બેવડી ભૂમિકા એટલે શું ?
 17) પ્રાથમિક ક્ષેત્રના વ્યવસાયો કયા કયા છે ?
 18) વ્યવસાય એટલે શું ?
 19) વ્યવસાયિક સૂઝ એટલે શું ?
 20) N.S.C. નું પુરું નામ આપો.

- 21) જીવન વિમા નિગમ કેવા પ્રકારની સલાહ આપે છે ?
- 22) કૌટુંબિક અંદાજપત્ર એટલે શું ?
- 23) SEWA નું પુરું નામ આપો.
- 24) આર્થિક સલાહ એટલે શું ?
- 25) બેકારી એટલે શું ?
- 26) 'ઇમ્પ્રોવેશન' એટલે શું ?
- 27) વિજ્ઞાપન એટલે શું ?
- 28) સહકારી પ્રવૃત્તિ એટલે શું ?
- 29) પ્રદૂષણના પ્રકારો જણાવો.
- 30) કુદરતી આપત્તિ કોને કહેવાય ?

વિભાગ - C

■ નીચે આપેલા 31 થી 38 સુધીના ટૂંકા પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે. [16]

- 31) તાલીમ એટલે શું ?
- 32) જૂથ તાલીમ એટલે શું ? ઉ.દા. આપો.
- 33) બચત એટલે શું ?
- 34) કૌટુંબિક આયોજનના ક્ષેત્રો કયા કયા છે ?
- 35) સલાહ એટલે શું ?
- 36) વસ્તી વિસ્ફોટ એટલે શું ?
- 37) પર્યાવરણ એટલે શું ?
- 38) વિજ્ઞાપનનો અર્થ આપો.

વિભાગ - D

નીચે આપેલા 39 થી 46 સુધીના પ્રશ્નોના મુદ્દાનુસાર જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે. (ગમે તે છ પ્રશ્નોના જવાબ લખો)

[18]

- 39) જુદા જુદા વ્યવસાયોમાં મહિલાઓનું પદાર્પણ ચર્ચો.
- 40) તાલીમની 'પ્રયત્ન અને ભૂલ' ની પદ્ધતિ સમજાવો.
- 41) જીવન વિમા યોજનાના ફાયદા જણાવો.
- 42) બેંકોની બચત અને રોકાણની યોજનાઓ સમજાવો.
- 43) સહકારી પ્રવૃત્તિના ત્રણ સિદ્ધાંતો સમજાવો.
- 44) પ્રદૂષણ અટકાવવા કયા કયા પગલાઓ લેવા જોઈએ ?
- 45) આર્થિક - સામાજિક સલાહ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- 46) 'નિરક્ષરતા સમસ્યા' ટૂંકનોંધ લખો.

વિભાગ - E

નીચે આપેલા 47 થી 52 સુધીના વિસ્તૃત પ્રકારના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે. (ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો)

[16]

- 47) વ્યવસાયિક ક્ષેત્રે મહિલાઓના પદાર્પણની 'માનસિક અસરો' સમજાવો.
- 48) વ્યવસાયમાં તાલીમની અગત્યતાના ચાર કારણો સમજાવો.
- 49) આર્થિક સલાહની ઉપયોગીતા જણાવો.
- 50) વસ્તી નિયંત્રણના કોઈ ચાર પરિબળો સમજાવો.
- 51) વિજ્ઞાપનની નકારાત્મક અસરો વર્ણવો.
- 52) પોસ્ટ ખાતાની કોઈ ચાર યોજનાઓ જણાવો.

વિભાગ - F

- નીચે આપેલા 53 થી 58 સુધીના નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે. (ગમેતે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો)

[20]

- 53) વ્યવસાયિક ક્ષેત્રે મહિલાઓના પદાર્પણ ના પાંચ કારણો ચર્ચો.
- 54) વિજ્ઞાપનના લક્ષણો સમજાવો.
- 55) વસ્તી વિસ્ફોટના કારણો સમજાવો.
- 56) બચત અને રોકાણ યોજનાના ફાયદા સમજાવો.
- 57) વ્યવસાયિક સજ્જતા અને સૂઝને અસર કરતા આંતરરાષ્ટ્રીય પરિબલો સમજાવો.
- 58) વિવિધ પ્રકારની સહકારી મંડળીઓ કોઈ પાંચની માહિતી આપો.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

216 (E)

(March, 2022)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Instructions :

- 1) This question paper contains 6 sections and total 58 questions.
- 2) All questions are compulsory.
- 3) Answer the questions according to instructions.
- 4) Figures at the right side indicate full marks to the questions.
- 5) Start a new section on a new page.

SECTION - A

- The following questions from 1 to 15 are objective type questions. Select and write the correct answer from the options (A, B, C). Each question carries 1 mark :

[15]

- 1) Of which field is the occupation of teacher?
(A) First (B) Second
(C) Third
- 2) What is the other name of pre-service training?
(A) Aptitude training (B) In-service training
(C) Before service training
- 3) What factor of occupational guidance is that which affects the occupational equipment and insight?
(A) National (B) International
(C) Regional

- 4) To which department does the national 'saving' and 'investment' scheme belong?
(A) Bank (B) L.I.C.
(C) Post office
- 5) According to which investment scheme investment can be done for a period from 45 days to 10 years?
(A) Recurring account (B) Fixed deposit scheme
(C) Cash credit
- 6) Which kind of advice institute is consumer protection union?
(A) Economic (B) Family based
(C) Social
- 7) An institution giving economic advice?
(A) Schools (B) Bank
(C) Friends
- 8) What is the place of India as the most populated countries in the world?
(A) First (B) Third
(C) Second
- 9) How many percentage of women in India, are working in primary section?
(A) 40% (B) 50%
(C) 30%
- 10) What type of means of advertisement is 'Radio'?
(A) Audio (B) Visual
(C) Audio-visual

- 11) What are the different experiments and methods of advertisement called?
(A) Techniques (B) Advertisement
(C) Methods
- 12) What is the minimum number of members required to form a co-operative society?
(A) 15 (B) 25
(C) 10
- 13) _____ is a man - made disaster.
(A) Earthquake (B) Tornado
(C) Pollution
- 14) What kind of water should we drink during epidemics?
(A) Boiled water (B) Strained water
(C) Normal water
- 15) Which gas do trees exhale for us?
(A) Carbon dioxide (B) Oxygen
(C) Carbon monoxide

SECTION - B

- Answer the following questions 16 to 30 in short. Each question carries 1 mark :

[15]

- 16) What do you mean by double role of women?
- 17) Which are primary level occupation?
- 18) What is occupation?
- 19) What does occupational insight mean?

- 20) Give full name of N.S.C.
- 21) What type of advice does L.I.C. give?
- 22) What is family budget?
- 23) Give full name of 'SEWA'.
- 24) What is a financial advice?
- 25) What is unemployment?
- 26) What is Immigration?
- 27) What is an advertisement?
- 28) What does co-operative activity mean?
- 29) Write types of pollution.
- 30) What is natural disaster?

SECTION - C

- **Answer the following questions from 31 to 38 in short.**

Each question carries 2 marks :

[16]

- 31) What is training?
- 32) What is group training? Give example.
- 33) What is saving?
- 34) Which are family planning sectors?
- 35) What is advice?
- 36) What is population explosion?
- 37) What is the environment?
- 38) Give a meaning of advertising.

SECTION - D

- Following questions from 39 to 46 are short answer type questions. Answer them to the point. (Any 6) Each question carries 3 marks : [18]

- 39) Discuss for women entry in different occupation.
- 40) Explain trial and error system of training.
- 41) State the advantages of life insurance corporation.
- 42) Explain the saving and investment schemes of banks.
- 43) Explain any three principles of co-operative activity.
- 44) Which steps should be taken to control the pollution?
- 45) Explain the difference between economic and social advice.
- 46) Write a short note on problem of illiteracy.

SECTION - E

- Following questions from 47 to 52 are long answer type questions (Any 4). Each question carries 4 marks : [16]

- 47) Explain psychological effects of women entry in occupations.
- 48) Discuss any four reasons showing the importance of training in occupation.
- 49) Explain the importance of economic advice.
- 50) Describe any four factors of population control.
- 51) Explain negative effects of advertisement.
- 52) Explain any four schemes of postal department.

SECTION - F

- **Following questions from 53 to 58 are essay type (Any 4).
Each question carries 5 marks:**

[20]

- 53)** Discuss any five reasons for women's entry in occupation.
- 54)** Discuss characteristics of advertisement.
- 55)** Explain the reasons of population explosion.
- 56)** Write benefits of savings and investment.
- 57)** Explain international factors affecting occupational equipment and insight.
- 58)** Explain different type of co-operative society - any five.

